

Workshopronde 1 (10:30-11:45)

- 1a Concept-contextrijk talenonderwijs** door *Tamara Platteel (ICLON), Nelly Huizenga (ISW 's Gravezande) en Annebeth Simonsz (Northgo, Noordwijk)*
In 2006 en 2007 hebben 11 docenten Nederlands deelgenomen aan het project Taalconcepten in context. Op deze GPD Talen zullen twee van hen vertellen over hun huidige lespraktijk, hun ideeën over concept-contextrijk onderwijs en hun invulling daarvan. Een onderzoeker van het ICLON die deelnam aan het project zal informatie geven over de bevindingen van de 9 andere docenten. Na de inleiding zullen we met u toepassingen van concept-contextrijk onderwijs gaan ontwikkelen voor de eigen lespraktijk.
- 1b Vakdidactiek 'on the spot'** door *Joke Rentrop (IVLOS, Utrecht)*
Tijdens deze interactieve presentatie zal Joke Rentrop, lerarenopleider, vakdidacticus en docente Frans, vertellen over haar zelfstudie waarin zij onderzoek gedaan heeft naar hoe je een MVT-leergemeenschap op school kunt faciliteren en welke concrete activiteiten een 'facilitator' moet uitvoeren, wil dit succesvol uitpakken. Zij gaat vervolgens in op de werkwijze van deze groep. De docenten Frans, Duits en Engels en de vakdidacticus hebben communicatieve taaloverstijgende opdrachten en taken ontworpen, uitgevoerd en geëvalueerd. Joke zal hiervan voorbeelden meenemen.
- 1c Kunde in de klas** door *Emile Heussen (Gymnasium Felisenum, Velsen-Zuid)*
Emile Heussen zal laten zien hoe zijn leerlingen zich verdiepen in taalkundige onderwerpen. Deze kennis brengen ze in praktijk door het uitvoeren van eenvoudige taalkundige onderzoekjes. Hun theoretische en praktische onderzoek presenteren ze aan hun klasgenoten zowel in de onderbouw als in de bovenbouw. De workshop is gericht op het aanreiken van praktische lesideeën en -methoden.
- 1d Het klassikaal behandelen van een moderne roman in 5 VWO** door *Marijke Heijloo en Liesbeth Lichtendahl (College Hageveld, Heemstede)*
Al enige jaren behandelen de docenten Nederlands op College Hageveld een moderne roman klassikaal. Het doel is, leerlingen te leren hoe een moderne roman geanalyseerd en geïnterpreteerd kan worden. De behandeling wordt gevolgd door een proefwerk over het boek, waarbij de leerlingen het boek mogen gebruiken. De vragen liggen dus vooral op interpretatie-gebied. In deze interactieve workshop vertellen wij over onze aanpak en ervaringen, de deelnemers gaan aan de slag met een tweetal boeken (waarvan de deelnemers tevoren de titels krijgen). De opdracht daarbij luidt: hoe kunnen leerlingen gedurende ca. 15 lessen met deze boeken bezig zijn, zodanig dat zij daarna "attentere lezers" zijn geworden?
- 1e Deutsch macht Spaß mit Liedern** door *Maja Broekema en Desiree Mülhe (De Meergronden, Almere)*
Veel jongeren lopen een groot deel van de dag met oordopjes en luisteren naar muziek. Ze zijn er dus gevoelig voor. Wij willen docenten enthousiast maken voor het laten horen van Duitse liedjes/songs in de onderbouwklassen. Daarbij kan het gaan om luistervaardigheid, maar ook om het gebruik van grammaticale structuren en zinsbouw.
- 1f Literatuur en taalvaardigheid MVT in de Tweede Fase** door *Marcel den Hollander (Gymnasium Haganum, Den Haag)*
Literatuur "mag" weer geïntegreerd worden in het MVT-onderwijs in de Tweede Fase, maar hebben we er wel tijd voor? Zo nee, hoe kunnen we er tijd voor maken? In deze workshop krijgt u een aantal praktische lessuggesties om literatuur en taalvaardigheid te combineren. Geïnteresseerden wordt verzocht zelf - indien mogelijk - geschikt literair tekstmateriaal mee te nemen. In de workshop zullen deelnemers ook zelf de slag tussen literatuur en taalvaardigheidsoopdrachten maken.
- 1g TV5MONDE et les nouveautés du site** door *Guusje Groenen (Taalwijzer)*
Envie de découvrir les nouveautés du site et de découvrir des extraits superbes pour travailler le français? Participez, regardez et réfléchissez comment exploiter cette source riche et motivante pour le travail en classe ou le travail en autonomie.

- 1h Techniques théâtrales en classe de français** door *Tinie Mars (Schoonhovens College, Schoonhoven)*
Comment faire travailler vos élèves avec les "Tâches Linguistiques" (taaltaken) pendant les cours d'expression orale? Dans cet atelier les participants vont créer en groupes de 3/4 une petite pièce de théâtre à partir de quelques données. Chaque groupe se décidera sur le "casting" et montera ensuite sa pièce sur scène. Les rigolades ne manqueront pas! Vos élèves vont adorer cette activité!!
- 1i TPRS®: Teaching Proficiency through Reading and Storytelling** door *Iris Maas en Kirstin Plante (TPRS Nederland)*
TPRS®, voluit Teaching Proficiency through Reading and Storytelling, is een methodiek die erop gericht is de leerlingen écht taalvaardig te maken. In deze presentatie ondergaat u de TPRS-werkwijze als leerling zodat u zich beter in uw leerlingen kunt verplaatsen. Daarnaast maakt u kennis met de belangrijkste principes en technieken van deze succesvolle methode.
- 1j Rondom Chinees in tien verdiepingen** door *Inez Kretzschmar (Chinalingua)*
Deze uitdagende methode - nu in de winkel - biedt veel mogelijkheden om de leerlingen extra verdieping of uitbreiding van de stof te geven. Hoe pakken we dit aan? We maken gebruik van onze website met links over cultuur en uitspraak. Verder kun je denken aan geluidsopnamen van leerlingen en groepsprojecten (kwartetten maken, schoonschrijfwedstrijden) die ook door de leerlingen worden beoordeeld en ook weer op het web gezet kunnen worden.
- 1k Hoe introduceer ik een nieuwe auteur?** door *Kokkie van der Oeveren (Onderwijscentrum VU, Amsterdam)*
Als er een nieuwe auteur op het programma staat, wordt deze in de klas meestal door de docent geïntroduceerd op basis van geboorte- en sterfjaar, korte levensomschrijving en volledig overzicht van zijn werken. Dat kan ook anders! In deze workshop krijgt u een aantal voorbeelden te zien hoe u op een andere manier een auteur kunt introduceren in de les. Daarna gaat u zelf aan de slag.
- 1l Wiki's** door *Iris Driessen en Bram van der Kruk (Het Amsterdams Lyceum, Amsterdam)*
Leerlingen zoeken veel op in de internetencyclopedie Wikipedia. Hoe maak je als docente zelf een wiki en hoe kun je die gebruiken in de les? Kunnen leerlingen met elkaar ook een wiki maken?
- 1m Spaans in een nieuw jasje** door *Cristina García Pérez (Comenius College, Hilversum)*
Introductie van het programma AVE (online opdrachten voor het vak Spaans volgens ERK-richtlijnen) en toelichting op de mogelijkheden om de DELE-diploma's in te voeren in het VO. Verder wordt er kort ingegaan op de mogelijkheden van een taalquest en digitale taalportfolio in de onder- en bovenbouw voor vak Spaans. Ook het invoeren van het vak Spaans vanaf de brugklas in de vorm van oriëntatiemodulen komt aan bod.

Workshopronde 2 (13:05-14:20)

- 2a Vertel!** door *Paul Groos (ILS-Nijmegen)*
Vertellen is de oudste manier van informatie-overdracht. Rondom vertellen zijn gevarieerde en leerrijke werkvormen te gebruiken. In deze workshop passeren verschillende werkvormen de revue en is aandacht voor de techniek van het vertellen van een verhaal.
- 2b Blogging in [English]** door *Will Kuipers (Bonhoeffer College, Enschede)*
Deze workshop is bestemd voor docenten MVT die nog nooit met een weblog hebben gewerkt en willen weten hoe je dat doet. Hoor de ervaringen van een docent Engels en zie waarom schrijfvaardigheid zoveel boeiender en uitdagender kan met een weblog: een digitaal dagboek op internet.

- 2c Poëticaal onderzoek met Jan van Boendale** door *Bas Jongenelen (Fontys Lerarenopleiding Tilburg)*
Hoe dichters dichten sullen ende wat sie hantieren sullen (ca. 1330) van Jan van Boendale leent zich bij uitstek om scholieren een literair-wetenschappelijk onderzoekje te laten doen. In deze tekst legt Boendale uit waaraan een goed verhaal en een goede schrijver moeten voldoen. Zijn puntsgewijze uitleg zorgt voor een helder en begrijpelijk betoog. Hiermee kan de leerling zelfstandig aan de slag met een middeleeuws literair boek: hoeveel 'Boendale-aspecten' vind je terug in de door jou gekozen tekst? Hoe meer aspecten je ziet, hoe beter het verhaal past binnen de middeleeuwse poëtica, hoe mooier de middeleeuwers het verhaal gevonden hebben. Gedurende deze workshop ontvangt u een opdrachtenblad en tweemaal de tekst van Boendale (één in het middelnederlands en één in een moderne vertaling). Deelnemers kunnen zelf bepalen welke versie zij met hun leerlingen behandelen.
- 2d ERK voor moedertaalonderwijs** door *Marlies Schouwstra (UniC, Utrecht)*
SLO, UniC en het Vathorstcollege hebben het ERK 'vertaald' naar moedertaalonderwijs. De ontwikkelde 'grids' (rubrics) kunnen gebruikt worden voor het ontwerpen van longitudinale leer- en ontwikkellijnen taal, het monitoren van de voortgang van leerlingen, het formuleren van individuele ontwikkeldoelen en het beoordelen van taalproducten. In de workshop komen zowel de totstandkoming van, als praktijkervaringen met de grids aan de orde. Deelnemers zullen de grids zelf gebruiken bij de beoordeling van een schrijfproduct.
- 2e Een speelfilm als documentatie van een scholenpartnerschap** door *Clemens Levink en Pascal Schaufenberg (Elzendaalcollege (Boxmeer))*
Een van de mogelijkheden om invulling te geven aan het programma van een meerdaagse uitwisseling met scholieren van een partnerschool in het buitenland is de gemeenschappelijke productie van een tweetalige jeugdfilm. Na vertoning van de door het Europees Platform met een prijs bekroonde film wordt ingegaan op de praktische organisatie van een dergelijk project. Na afloop van de workshop ontvangen alle deelnemers een envelop met daarin organisatiesturend documentatiemateriaal.
- 2f Musik(clips) im Deutschunterricht** door *Elisabeth Lehrner-te Lindert (Hogeschool Windesheim, Zwolle)*
Deutschsprachige Musik ist wieder in. Mit Pop- und Rockmusik kann man den Deutschunterricht auflockern und Schüler motivieren. In diesem Workshop befassen wir uns mit aktueller deutschsprachiger Musik. Wir gehen der Frage nach, wie man die Fertigkeiten Hören, Sehen, Schreiben und Lesen in Verbindung mit Musik einsetzen kann.
- 2g Flitsdaten** door *Astrid Eelkema (Pascal College Zaandam / Radboud Universiteit Nijmegen)*
Flitsdaten is een werkvorm waarin leerlingen op basis van door henzelf ontworpen dialogen gesprekken voeren en elkaar daarop feedback geven. Elke vijf minuten wisselen de leerlingen van gesprekspartner. Door de werkvorm na elke twee hoofdstukken op te nemen in het curriculum is flitsdaten bij uitstek geschikt als een veilige, stapsgewijze training voor vrij spreken tijdens Taaldorp. Ondanks de wisselende, onbekende situaties hebben de leerlingen het gevoel greep te hebben op de taalinhoud.
- 2h AIM-didactiek in het Voortgezet Onderwijs - 'Gebaar het maar'** door *Sebastiaan Dönszelmann (Vrije Universiteit - Onderwijscentrum VU)*
De innovatieve AIM-didactiek van Wendy Maxwell, ontworpen voor het vak Frans, gaat ervan uit dat kinderen een taal veel sneller leren als alle taaluitingen, ook grammaticale, worden ondersteund door gebaren. Behalve gebaren spelen interactie, spel, muziek en presentatie een grote rol bij AIM. In de praktijk zien we op alle niveaus bijzonder goede resultaten bij het toepassen van AIM. In deze workshop doe je AIM, zie je AIM en krijg je er een beeld van wat AIM in jouw klas kan opleveren.
- 2i Leesvaardigheid stimuleren door het naar de realiteit te brengen** door *Daniëlle Hagg (College de Heemlanden, Houten)*
Lezen als voorbereiding op het eindexamen is over het algemeen niet een van de activiteiten die leerlingen het meeste aanspreekt. In deze workshop proberen wij aan de hand van een project Havo 5 over Macbeth aan te geven hoe wij denken onze leerlingen toch te kunnen motiveren (zelfs als het om teksten van Shakespeare gaat) door de hedendaagse actualiteit erbij te betrekken. De workshop is in principe gericht op docenten Engels maar zou vertaald kunnen worden naar andere MVT's.

- 2j **Inzet van fotomateriaal bij lees- en spreekvaardigheid** door Jos Schnitzler (*remedial teacher, docent Nederlands/Spaans, ontwikkelaar lesmateriaal*)
De workshopdeelnemer zal als "leerling" kennismaken met het inzetten van niet-methodegebonden fotomateriaal bij spreek- en leesvaardigheid. De workshop is gericht op inzetbaarheid in de lessituatie van zowel in onder- als bovenbouw. Er wordt bij voorkeur in 2- en 4-tallen gewerkt. Aan het eind van de workshop krijgen de deelnemers een theoretisch kader gepresenteerd waarmee dit type opdrachten voorbereid kunnen worden.
- 2k **Chinees (de taal) als onderdeel van cursus "een kennismaking met China"** door Pauline Ruys (*Stedelijk Gymnasium, Breda*)
Op onze school krijgen alle leerlingen uit klas 1 een korte kennismaking met China en de Chinese cultuur. De hoofdstukken gaan o.a. over het land, het volk, de geschiedenis, de kunst en de filosofie van China. Bij elk hoofdstuk hoort een beetje taal. Denk aan "sheng zai Suzhou, chuan zai Hangzhou, chi zai Guangzhou, si zai Liuzhou" voor het hoofdstuk "het land" (leerlingen leren gelijk de tonen). Deze interactieve workshop is voor docenten die samen willen puzzlen over dat "beetje Chinees" bij elk hoofdstuk. Voor elke deelnemer is een boekje beschikbaar met de hoofdstukken en de algemene opdrachten die leerlingen moeten doen om kennis te maken met China en de Chinese cultuur. Het is de bedoeling dat leerlingen tegelijkertijd spelenderwijs kennis maken met aspecten van de Chinese taal.

Workshopronde 3 (14:45-16:00)

- 3a **Talenfilmproject** door Fransisca Grovenstein (*Jac. P. Thijssen College, Castricum*)
In deze workshop wordt verteld hoe u een project kunt opzetten voor moderne vreemde talen, waarbij leerlingen een filmpje maken met daarin een journaal met commercials. Naast bevordering van de taalvaardigheid wordt ook de creativiteit van de leerling bevorderd en spelen samenwerken en plannen bij dit project een belangrijke rol. Tijdens de presentatie komen de aanpak, uitvoering, voorbereiding voor de docent en de valkuilen aan de orde. Ook krijgt u een voorbeeld te zien van een door leerlingen gemaakt filmpje.
- 3b **Elke docent voor taalrendement!** door Wilma van der Westen *ism één of meerdere docenten van het Rijswijks Lyceum. (De Haagse Hogeschool)*
Onder het motto 'Elke docent voor taalrendement!' is in september 2007 een schoolbreed taalbeleid ingevoerd in het Rijswijks Lyceum. Dit taalbeleid stoelt op de ervaringen van de Haagse Hogeschool. U maakt kennis met dit taalbeleid, hoort wat de ervaringen zijn en gaat aan de slag met taalontwikkeland lesgeven.
- 3c **Bewustmaken van leesstrategieën door hardop denken** door Yke Meindersma (*Onderwijscentrum VU*)
Tijdens deze workshop verkennen we verschillende didactieken die bijdragen aan het vergroten van de effectiviteit van het begrijpend leesonderwijs in onder- en bovenbouw. We passen de bewustmakingsmethode toe in meerdere contexten. Hardop denken, in tweetallen of in kleine groepen, staat bij deze methode centraal. Het tijdens deze workshop aangereikte en ervaren is onmiddellijk inzetbaar in de eigen lespraktijk.
- 3d **Intertekstualiteit in de klas: twee didactische modellen** door Ad van der Logt (*ICLON, Universiteit Leiden*)
Hoe kun je als docent intertekstueel lezen in de klas vormgeven? In deze presentatie worden twee didactische modellen gedemonstreerd: de tekst als uitgangspunt en het OVUR-model. Het eerste model is uitgewerkt voor *Mystiek lichaam* van Frans Kellendonk, het tweede laat zien hoe een docent Nederlands *Karakter* van F. Bordewijk in zijn klas kan behandelen. Uitgangspunt is hoe de docent leerlingen de intertekstualiteit kan laten ontdekken, terwijl ze niet dezelfde kennisbasis hebben als de docent. Hierbij is gezocht naar verschillende niveaus van docentsturing die aan de leerlingen wordt voorgelegd.
- 3e **Een Taaldorp spreekt niet vanzelf** door Erik van Nieuwenhoven (*ICLON, Universiteit Leiden*)
Een Taaldorp opzetten betekent spreesituaties ontwerpen, nadenken over beoordeling, knutselen aan dorpshuisjes en winkelpandjes, (near) native speakers werven, etc.. De route naar het Taaldorp wordt bij al deze bedrijvigheid wel eens uit het oog verloren. Hoe bereid je je leerlingen zinvol en succesvol voor op het Taaldorp? Hoe ziet je onderwijs er dan uit? Welke gespreksvaardigheidsleerlijn volg je? Deelnemers aan deze workshop werken aan het ontwerpen van een leerzame route met mooie uitzichtjes onderweg. Hebt u al materiaal ontwikkeld? Neem het mee naar de workshop!

- 3f Spreekvaardigheid oefenen met youtube-films** door Sandra Loevenich (*Universiteit Utrecht*)
Spreekvaardigheid speelt een cruciale rol in het MVT-onderwijs. Sinds 1980 is de rol van spreekvaardigheid in het taalonderwijs steeds belangrijker geworden en heeft men de grammaticavertaalmethode achter zich gelaten. Tot zover de theorie. Maar hoe zit het eigenlijk met de praktijk? Hoe oefen je eigenlijk spreekvaardigheid in de les? Is het maken van youtube-films een optie? De workshop beschrijft de ervaringen met het filmproject: *Mein Leben in 3 Minuten*, een interactieve en mediale spreekvaardigheidsoefening noemt criteria voor het oefenen en toetsen van spreekvaardigheid en laat voorbeelden zien.
- 3g vwe voor het vwo: voorbereidend wetenschappelijk Engels voor het voorbereidend wetenschappelijk onderwijs** door Anna Beeker (*Stichting Leerplanontwikkeling*)
Eerstejaars studenten zijn volgens het monitoronderzoek van IOWO op vrij grote schaal ontevreden over de aansluiting van het vak Engels. In deze workshop worden lesideeën aangereikt voor docenten Engels in de (voor)examenklassen vwo. Hoe kunnen docenten hun leerlingen gerichter het type Engels bijbrengen dat voor een universitaire studie nodig is? Bij het ontwikkelen van de lesmodule(n) is gebruik gemaakt van de theorie rond "scaffolding" Hoe deze theorie naar lesmateriaal is vertaald wordt in de workshop toegelicht. Het ontwikkelde materiaal is gekoppeld aan het Europees Referentiekader (ERK) en beoogt leerlingen prestaties op B2-niveau te ontlokken.
- 3h Het gebruik van een ELO in de Franse les** door Antoine van Dinter (*Varendonck-College Asten*)
Hoe kunt u een Elektronische Leeromgeving (ELO) inzetten in de Franse les. Na een overzicht van de verschillende ELO's (zowel commercieel als niet-commercieel), enkele programma's waarmee digitale content kan worden ontwikkeld en de mogelijkheden van een ELO (diagnostische toetsing, opslaan van resultaten, een gedeelte van het huiswerk via de ELO, plagiaatcontrole) bekijken cursisten zelf een aantal mogelijkheden binnen verschillende ELO's.
- 3i Spreekvaardigheid nieuw én anders** door Alike Last (*Taallemethoden.nl*)
Maak kennis met een nieuwe manier van omgaan met spreekvaardigheid: we gaan hierbij net omgekeerd te werk dan we tot nu toe altijd gewend waren. Ga zelf aan den lijve ervaren dat leerlingen hun spreekvaardigheid kunnen vergroten, terwijl ze heel betrokken, gemotiveerd en met veel plezier aan de les deelnemen. Leerlingen gaan de taal vloeiend beheersen, terwijl ook alle andere taalvaardigheden aan bod komen. Veel praktische voorbeelden voor docenten Frans, maar geschikt voor alle talen en alle niveaus.
- 3j IT en Internetondersteuning bij het leren van Mandarijn Chinees: Het creëren van een 'Internet Toolbox voor Chinees'.** door Wim Oostindier (*Hanzelhogeschool Groningen*)
Met deze verzameling Internetlinks die didactisch op een speciale manier zijn gerangschikt en 'bewerkt', kan de leerder van het Chinees snel een pasklaar antwoord vinden op een specifieke 'leervraag' cq. 'leerbehoefte'. Bijvoorbeeld: hoe spreek je 'renqi' correct uit? In de Toolbox staat dan de oplossing: een Text-to-Speech link.
- 3k Nieuw én Anders! Geldt dit ook voor grammatica ?** door Petra Schmetz (*Stanislacollege, Delft*)
Op veel nieuwe lesmethodes staan de stickers A1, A2 etc. voorop in grote letters afgedrukt. Hoe weten we zeker dat alle lesstof zich ook echt op betreffend niveau bevindt? Voor leesvaardigheid kunnen we dit toetsen aan de uitingen zoals beschreven in het ERK. Maar kunnen we kenniselementen zoals grammatica ook hieraan toetsen? Het onderzoek van de workshopleider resulteert in een advies-grammaticaleerlijn die zij graag aan experts wil presenteren als een discussiestuk.
- 3l Toetsing van tekstbegrip getoetst** door Annemieke van der Plaats (*ICLON, Universiteit Leiden*)
De vraag hoe je tekstbegrip goed kunt toetsen houdt mensen binnen en buiten het klassieke veld bezig. Deze bijeenkomst richt zich deels op een discussie naar aanleiding van een artikel waarin drie vormen van toetsing van tekstbegrip is onderzocht. Daarna zal een aantal voorbeelden voor de toetsing van klassieke teksten worden gepresenteerd en verder worden uitgewerkt.

Overzicht doelgroepen per workshop

Overzicht doelgroepen per workshop			workshop	presentatie	Nederlands	Duits	Engels	Frans	Chinees	Spaans	Klassiek Talen
Workshopronde 1	1a	Concept-contextrijk talenonderwijs	-	X	X	X	X	X	X	X	X
	1b	Vakdidactiek 'on the spot'	X	-	-	X	X	X	-	-	-
	1c	Taalkunde in de klas	-	X	X	-	-	-	-	-	-
	1d	Het klassikaal behandelen van een moderne roman in 5 VWO	-	X	X	-	-	-	-	-	-
	1e	Deutsch macht Spaß mit Liedern	X	-	-	X	-	-	-	-	-
	1f	Literatuur en taalvaardigheid MVT in de Tweede Fase	-	X	-	X	-	-	-	-	-
	1g	TV5MONDE et les nouveautés du site	-	X	-	-	-	X	-	-	-
	1h	Techniques théâtrales en classe de français	-	X	-	-	-	X	-	-	-
	1i	TPRS®: Teaching Proficiency through Reading and Storytelling	X	-	-	-	X	-	-	-	-
	1j	Random Chinees in tien verdiepingen	X	-	-	-	-	-	X	-	-
	1k	Hoe introduceer ik een nieuwe auteur?			-	-	-	-	-	-	X
	1l	Wiki's	-	X	-	X	X	X	X	X	-
	1m	Spaans in een nieuw jasje	-	X	-	-	-	-	-	X	-
Workshopronde 2	2a	Vertel!	-	X	X	X	X	X	X	X	X
	2b	Blogging in [English]	-	X	-	X	X	X	-	-	-
	2c	Poëticaal onderzoek met Jan van Boendale	-	X	X	-	-	-	-	-	-
	2d	ERK voor moedertaalonderwijs	X	-	X	-	-	-	-	-	-
	2e	Een speelfilm als documentatie van een scholenpartnerschap	-	X	-	X	-	-	-	-	-
	2f	Musik(clips) im Deutschunterricht	-	X	-	X	-	-	-	-	-
	2g	Flitsdaten		X	-	X	X	X	-	-	-
	2h	AIM-didactiek in het Voortgezet Onderwijs - 'Gebaar het maar'	-	X	-	-	-	X	-	-	-
	2i	Leesvaardigheid stimuleren door het naar de realiteit te brengen			X	X	X	X	X	X	-
	2j	Inzet van fotomateriaal bij lees- en spreekvaardigheid	-	X	-	-	-	-	-	X	-
	2k	Chinees (de taal) als onderdeel van cursus "een kennismaking met China"	-	X	-	-	-	-	-	X	-
Workshopronde 3	3a	Talenfilmproject	X	-	-	X	X	X	-	X	-
	3b	Elke docent voor taalrendement!	-	X	X	-	-	-	-	-	-
	3c	Bewustmaken van leesstrategieën door hardop denken	-	X	X	-	-	-	-	-	-
	3d	Intertekstualiteit in de klas: twee didactische modellen	-	X	X	-	-	-	-	-	-
	3e	Een Taaldorp spreekt niet vanzelf			-	X	X	X	-	-	-
	3f	Spreekvaardigheid oefenen met youtube-films.	X	-	-	X	-	-	-	-	-
	3g	vwe voor het vwo: voorbereidend wetenschappelijk Engels voor het voorbereidend wetenschappelijk onderwijs	-	X	-	-	X	-	-	-	-
	3h	Het gebruik van een ELO in de Franse les	-	X	-	-	-	X	-	-	-
	3i	Spreekvaardigheid nieuw én anders	-	X	-	-	-	X	-	-	-
	3j	IT en Internetondersteuning bij het leren van Mandarijn Chinees: Het creëren van een 'Internet Toolbox voor Chinees'.			-	-	-	-	X	-	-
	3k	Nieuw én Anders! Geldt dit ook voor grammatica ?	X	-	-	-	-	-	-	X	-
	3l	Toetsing van tekstbegrip getoetst			-	-	-	-	-	-	X

Universiteit Leiden

ICLON
